

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **S. F.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2016, č. j. 4 A 8/2016 - 29, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 17. 3. 2016, č. j. 4 A 8/2016 - 29, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2016, č. j. CPR-8057-5/ČJ-2015-930310-V231, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 8. 2. 2015, č. j. KRPA-415956-40/ČJ-2014-000022. Naposledy uvedeným rozhodnutím bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na šest měsíců. Doba k vycestování žalobkyně z území České republiky byla stanovena v délce 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Rozsudek městského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížností a současně s ní požádala o přiznání odkladného účinku ve smyslu ustanovení § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka neodůvodnila, vyzval ji Nejvyšší správní soud k jeho doplnění. Návrh byl doplněn podáním ze dne 6. 5. 2016, v němž stěžovatelka uvedla, že na území České republiky žije již poměrně dlouhou dobu a má zde vytvořené zázemí, a proto by byl její nucený návrat bezpochyby nenahraditelnou újmou. Zdůraznila, že následky nepřiznání odkladného účinku by byly zjevně nepřiměřené důvodům vydání napadeného rozhodnutí a naopak jeho přiznáním nemůže žádným jiným osobám vzniknout jakákoliv újma a přiznání odkladného účinku nemůže být ani v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatelka rovněž podotkla, že její neoprávněný pobyt nastal v důsledku rozhodnutí Městského soudu v Praze, který nevyhověl návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě v pobytové věci s odůvodněním, že případná újma by stěžovatelce

vznikla až v souvislosti s řízením o správním vyhoštění, resp. jeho soudním přezkumem; stěžovatelka však, aby mohla vykonávat své právo na spravedlivý proces v rámci řízení o soudním přezkumu pobytové věci, musela zůstat na území České republiky neoprávněně a v důsledku toho došlo k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, jež je předmětem kasačního přezkumu. Stěžovatelka má za to, že nepřiznáním odkladného účinku předmětné kasační stížnosti, a tedy povinností z území České republiky vycestovat, by bylo dotčeno její základní právo na spravedlivý proces; z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že stěžovatel by měl mít právo, pokud na tom trvá, aktivně se řízení o soudním přezkumu rozhodnutí správního orgánu účastnit, přičemž aktivní účastí se mimo jiné rozumí možnost pravidelného osobního kontaktu se svým právním zástupcem za účelem uplatňování svých práv i účast stěžovatele na jednání soudu. Stěžovatelka tedy uzavírá, že je nutno v uvedeném smyslu umožnit jí legální pobyt na území České republiky po dobu soudního řízení. Na podporu svého návrhu cituje stěžovatelka závěry vyslovené v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu (ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, a ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25).

Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stručně vyjádřila a podotkla, že s jeho přiznáním nesouhlasí, neboť stěžovatelka je v řízení zastoupena právním zástupcem, který ji může o průběhu soudního řízení aktuálně informovat i v zemi jejího původu.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se přitom užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud připouští, že nucené vycestování stěžovatelky do země původu v průběhu řízení o kasační stížnosti by mohlo zasáhnout do jejího práva na spravedlivý proces. Z judikatury zdejšího soudu totiž vyplývá, že může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti, a to i v případě, kdy je v řízení zastoupen advokátem. Nelze totiž přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. (obdobně zdejší soud argumentoval například již v usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Ve vztahu k soudnímu přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění navíc platí i výstižný názor vtělený do právní věty usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, podle níž „[j]e-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života.“

Naproti tomu nelze z řízení před správním orgánem i soudem, jakož ani z jiných okolností, dovodit, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo být nositelem rizika vzniku jakékoli újmy třetím osobám, případně závažného porušení veřejného zájmu. Důvod pro udělení správního vyhoštění v dané věci (nelegální pobyt stěžovatelky na území ČR) jistě nelze bagatelizovat, nicméně v posuzované věci není významnější, než respekt k právu stěžovatelky na spravedlivý a řádný proces.

Nejvyšší správní soud na závěr dodává, že z rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze v žádném případě dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude o kasační stížnosti rozhodnuto meritorně. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publikováno pod č. 1072/2007 Sb. NSS, v němž zdejší soud vyložil, že „rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé“. Mimoto je třeba upozornit na § 73 odst. 5 s. ř. s., podle něhož „usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly“.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. tak, že kasační stížnosti stěžovatelky proti rozsudku městského soudu přiznal odkladný účinek. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. *se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí*. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují nejen veškeré účinky napadeného rozsudku městského soudu, ale vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalované má podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkladný účinek ze zákona, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o samotné kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalované, kterým bylo stěžovatelce pravomocně uloženo správní vyhoštění.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu